

SALLI JA KAARLO MERIKOSKEN RAHASTO

Kouluneuvoksen tuki kansansivistystyölle

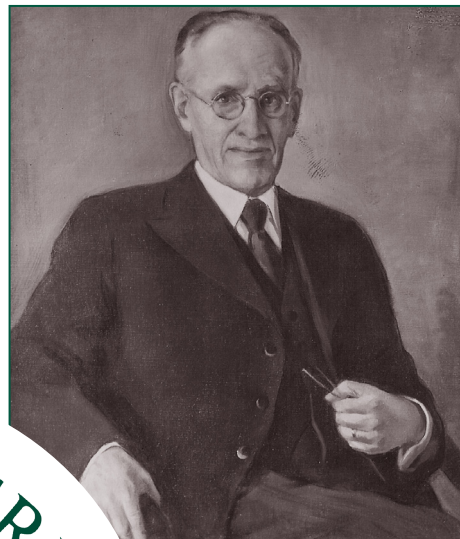
Rahasto perustuu kouluneuvos Kaarlo Merikosken (1878–1954) ja hänen puolisonsa Salli Merikosken (o.s. Nevalainen, 1879–1978) lahjoitukseen 1953, ja se edistää kansanopetusta.

Kaarlo Aukusti Lindstedt syntyi Forssassa 5.6.1878. Hänen äitinsä oli Wilhelmiina Willberg ja isänsä työnjohtaja Carl Gustaf Lindstedt. Kaarlo Lindstedt oli kolme vuotta työssä konepajassa, ennen kuin lähti opiskelemaan Sortavalan seminaariin. Opettajaseminaarissa hän tapasi tulevan puolisonsa, Kontiolahdella 3.12.1879 syntyneen Salli Nevalaisen, joka oli lähtenyt Joensuun tyttökoulun jälkeen opiskelemaan kansakoulunopettajaksi. Kaarlo valmistui 1901 ja pääsi Poriin Pihlavan koulun opettajaksi; Salli lähti välillä opettajaksi Nurmekseen ja valmistui vuotta myöhemmin. He menivät naimisiin 1902 ja saivat neljä lasta. 1906 he muuttivat sukunimensä Merikoskeksi.

Pariskunta työskenteli Pyhtäällä Heinlahden koululla 1904–1911. Tämän jälkeen Kaarlo Merikoski valittiin Sortavalan seminaarin poikaharjoituskoulun yliopettajaksi. Lisäksi hän toimi siellä matematiikan lehtorina ja opetti Sortavalan Lyseossa maantietoa ja uskontoa. Salli Merikoski opetti Sortavalan kansakouluissa.

Kaarlo Merikoski osallistui koulujen venäläistämistoimia vastustavan ja suomalaisia kouluja ylläpitävän Sortavalan Edistysseuran toimintaan. Hän oli perustamassa Suistamon alakouluseminaaria ja toimi Sortavalan kaupungin kansakoulujen tarkastajana. Hän oli mukana kansallisen edistyspuolueen toiminnassa ja kuului Sortavalan kaupunginvaltuustoon. Merikosket toimivat aktiivisesti myös raitiusliikkeessä.

Kaarlo Merikoski kirjoitti lukuisia oppikirjoja, kielioppeja, laskennonkirjoja ja opettajan käsikirjoja. Vuonna 1912

Kaarlo Merikosken muotokuvan on maalannut Anja Snellman-Kaila. Kuva: Iltalehden arkisto

ilmestynyttä Mittausoppia painettiin 1,5 miljoonaa kappaletta. Hän julkaisi myös satukokoelmia ja kaunokirjallisuutta. Hänen pääteoksenaan on pidetty romaania Uskonluopio, joka ilmestyi 1936. Tais-telua Karjalasta -kirjaan 1939 hän sai valtion tukea. Sairasvuoteellaankin hän kirjoitti oppikirjaa Itä-Karjalan kouluille.

Kaarlo Merikoski vastusti ruumiillista kuritusta. Hän oli pidetty opettaja, ja hänellä oli laaja kirjeenvaihto entisten oppilaidensa kanssa. Vuonna 1938 Kaarlo Merikoski sai kouluneuvoksen arvon ja samana vuonna Pyhän karitsan ritarikunnan komentajanmerkin ansiokkaasta toiminnastaan ortodoksien piirissä. Hänet kutsuttiin 1953 Suomen Kulttuurirahaston kunniajäseneksi ansioistaan kansansivistystyön tekijänä. Kouluneuvos Kaarlo Merikoski kuoli Helsingissä 22.2.1954 ja kouluneuvoksetar Salli Merikoski 1.12.1978 Helsingissä lähes 99-vuotiaana.

Osuuskunta Sigillum/Terhi Kivistö

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuri-toimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.